ગાંધીનગર સમાચાર
તા. ૨૨-૨-૨૦૧૫, રવિવાર

તંત્રી સ્થાનેથી....

કોમી એખલાસ સાથે બિનજરૂરી ચેડાં ન કરાય તે જરૂરી

એક ઇસ્લામી જૂથના મુક્તીએ ભગવાન શંકરને ઇસ્લામના પ્રથમ પયગંબર ગણાવીને ધાર્મિક જગતમાં ઊહાપોહ ઊભો કરી દીધો છે. એમણે કહ્યું છે કે ઇસ્લામ એ સનાતન ધર્મનો જ વિસ્તાર છે અને એ દૃષ્ટિએ અમે ઇસ્લામમાં માનનારા સનાતમ હિંદુ જ છીએ. ઇસ્લામનું મૂળ હિંદુસ્તાનમાં જ છે અને ભગવાન શંકર એ જ માનવજાતના આદિ પુરુષ અને પાર્વતી એ જ આદિ સ્ત્રી છે. પછી ભલે એમને આદમ અને ઇવ કહીએ કે મનુ પયગંબર છે અને મોહંમદ છેલ્લા. મુક્તીની આ થિયરી કેટલાક હિંદુત્વવાદી સાધુ સંતોને ગમી છે પરંતુ દ્વારકાપીઠના શંકરાચાર્યે એમની વાતમાં કોઇ તથ્ય નહીં હોવાનું જણાવ્યું છે. ઇસ્લામના પ્રતિષ્ઠિત મૌલાનાઓ અને અયોધ્યામાં બાબરી મસ્જિદનો ઝંડો લઇને ફરનારા વયોવૃદ્ધ મૌલવીએ મુક્તીની રજૂઆતને પાયા વિહોણી તથા બકવાસ ગણાવી છે. કુરાન કે હદીસમાં ક્યાંય શંકરનો નામોલ્લેખ નથી. મોહંમદ સાહેબ એટલું જ કહી ગયા છે કે મારા અગાઉ અનેક દેશોમાં ઘણા નબી થઇ ગયા છે- અને ભવિષ્યમાં પણ થશે. એટલે એ બધા અલ્લાહનો જ પયગામ લઇને આવેલ હોઇ દરેક ધર્મનો આદર કરવો જોઇએ. કોઇ ધર્મનો કે ધર્મગુરુનો અથવા એ ધર્મના અનુયાયીનો અનાદર કરવો એ અલ્લાહના જ અનાદર સમાન ગણાશે. એ દૃષ્ટિએ કેટલાક પ્રગતિશીલ મુસ્લિમ મૌલાના અલબત્ત, હિંદુ ધર્મમાં તો રામ અને કૃષ્ણને વિષ્ણુના અર્થાત્ સાક્ષાત ઇશ્વરના અવતાર ગણાય છે. ઇસ્લામ સાકાર ઇશ્વરની કલ્પના સ્વીકારતો નથી. એક જ અલ્લાહ હોઇ શકે, અને માત્ર એની જ ઇબાદત તથા પૂજા થઇ શકે- બીજા કોઇ સામે માથું ઝુકાવવું તે ઇસ્લામને કબૂલ નથી. એ જુદી વાત છે કે ઇસ્લામમાં પણ સૂફી મત માણસને ઇશ્વર સ્વરૂપ ગણતો થયો તેનું શ્રેષ્ઠ ઉદાહરણ અજમેરના ગરીબનવાઝ- ખ્વાજા મોઇનુદ્દીન ચિશ્તી છે. 'ઘરવાપસી' જેવા કારક્રિમો મારફત વિવાદાસ્પદ બનેલા ભગવાધારીઓને મુક્તીના નિવેદનમાં સત્ય વરતાય તે સમજી શકાય એમ છે. પરંતુ ચુસ્ત મુસ્લિમો અને મૌલવીઓ એમની રજૂઆતને રાજકારણ પ્રેરિત ગણાવી રહ્યા છે. ભારતના બંધારણમાં સૌને પોતપોતાની આસ્થાને વળગી રહેવાનો મૂળભૂત અધિકાર અપાયો છે. આવાં મોં માથા વગરનાં નિવેદનો માનવધર્મની વ્યાપક વ્યાખ્યાની રૂએ ભલે આવકારદાયક લાગે પરંતુ એથી બે ધર્મો વચ્ચે ટકરાવની નવી પરિસ્થિતિ સર્જાવાની શકયતા રહે છે, તે ન ભૂલવું જોઇએ. પરંપરાથી પ્રસ્થાપિત અવધારણાઓને પોતાની કલ્પના મુજબ તોડવા-મરોડવાથી સાંપ્રદાયિક સૌહાર્દ પર વિપરીત અસર થઇ શકે છે. ગોરખપુરના ભાજપી સાંસદ મહંત આદિત્યનાથે ભારતીય મુસ્લિમો પૈકી ૯૯ ટકા મુસ્લિમોના પૂર્વજો હિંદુઓ હતા- એ પ્રકારનું નિવેદન કર્યું છે એમાં આંશિક સત્ય હોવા છતાં એ સાંપ્રદાયિક એખલાસમાં વ્યવધાન ઊભું કરી શકે છે.

લોકો કહે છે કે ગુજરાતી એ ખરાબ ભાષા છે..
ને હું કહું છું કે ગુજરાતી એ સમૃધ્ધ ભાષા છે

વહાલ કરે એ મા અને આંખોમાં આંસૂ લાવે તે માતૃભાષા

ગાંધીનગર, તા. ૨૧

'લોકો કહે છે કે ગુજરાતી બહુ ખરાબ ભાષા છે કારણ કે એમાં દરેક શબ્દના બે અર્થ થાય છે. હું કહું છું કે ગુજરાતી એ સમૃધ્ધ ભાષા છે કારણ કે એમાં દરેક શબ્દ બે અર્થ આપી શકે છે. એક શબ્દ અલગ-અલગ બે રીતે પ્રયોજી શકે, અલગ-અલગ બે અર્થ આપી શકે એ બાબત ભાષાની સમૃધ્ધિ સૂચવે છે, ખરાબી નહીં.' આ શબ્દો છે નગરના જાણીતા પત્રકાર-નાટ્યકાર કુંતલ નિમાવતના

પેથાપુર કુમાર શાળા-૨ ખાતે 'વિશ્વ માતૃભાષા ગૌરવ દિવસ'ની ઉજવણી નિમિત્તે વિદ્યાર્થીઓને ઉદ્‌બોધન કરતી વેળા તેમણે આ શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતા. વિદ્યાર્થીઓને માતૃભાષા માટે પ્રેમ રાખવાની શીખ આપતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે, 'માતૃભાષા એ વ્યક્તિ માટે પ્રાણવાયુ સમાન છે. પ્રાણવાયુ શરીરમાં પ્રવેશે ને શરીરમાં પ્રાણ પુરાઇ જાય પછી શરીર અન્ય કોઇ વસ્તુને ગ્રહણ કરતું થઇ જાય છે. એવું જ માતૃભાષાનું છે. એક વખત માતૃભાષા વ્યક્તિની સમજમાં આવી ગઇ, પછી અન્ય ભાષાઓ અને બાબતો પણ આસાનીથી તેની સમજમાં આવી જાય છે. માતૃભાષા શબ્દમાં જ માતૃ શબ્દનો સમાવેશ છે તેથી દરેકે પોતાની માતૃભાષાને માતા સમાન પ્રેમ કરવો જોઇએ. અલબત્ત, એનો મતલબ એમ નથી કે અન્ય ભાષાને પ્રેમ ન કરવો જોઇએ. અન્ય ભાષાને પણ સન્માન અવશ્ય આપવું જોઇએ. કારણ કે જેમ આપણા માટે આપણી માતા અગત્યની છે એવી રીતે અન્ય દરેક વ્યક્તિ માટે એની માતા અગત્યની હોય છે ને એમ જ માતૃભાષા. તેથી આપણે આપણી માતૃભાષાને પ્રેમ કરવો જોઇએ અને અન્ય ભાષાઓને સન્માન આપવું જોઇએ. અન્ય ભાષાના શબ્દો આપણી ભાષામાં આવવાથી જ આપણી ભાષા વધુ સમૃધ્ધ બની છે. અંગ્રેજી અને સંસ્કૃત આવી ભાષાઓ છે, જેમના શબ્દો આજે અવિભાજ્યપણે આપણી ગુજરાતી ભાષામાં વણાઇ ગયા છે.' અન્ય ભાષાના ગુજરાતી ભાષામાં વણાઇ ગયેલા શબ્દોની સમજૂતી તેમણે વિદ્યાર્થીઓ સાથે સવાલ-જવાબ કરીને રમૂજી શૈલીમાં આપી હતી.

શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિના અશ્વિનભાઇ દવેએ માતૃભાષાની મહત્તા ગાતાં જણાવ્યું હતું કે, 'વહાલ કરે એ મા અને આંખોમાં આંસૂ લાવે તે માતૃભાષા.' શાળાના શિક્ષિકા આશાબેન લિંબાચીયાએ 'વિશ્વ માતૃભાષા ગૌરવ દિવસ'ની રૂપરેખા આપતાં સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન કર્યું હતું. આ પ્રસંગે વિદ્યાર્થીઓ માટે ચિત્ર, વકતૃત્વ, સુવિચાર, કહેવત લેખન જેવી સ્પર્ધાઓ તેમજ લેખક-કવિ પરિચય અંક અને માતૃભાષા દિન રેલીનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યો ઉપરાંત પગાર કેન્દ્ર શાળાના આચાર્ય તથા શિક્ષક આ પ્રસંગે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. સમગ્ર કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા માટે શાળા પરિવારે ખૂબ જહેમત ઉઠાવી હતી.

એ.એ. પટેલ કોમર્સ કોલેજમાં લગ્નગીત-લોકગીત સ્પર્ધા યોજાઇ

ગાંધીનગર, તા. ૨૧

કડી સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય સંલગ્ન ફેકલ્ટી ઓફ એજ્યુકેશન અને મોહનલાલ પટેલ સાહિત્ય વર્તુળના સંયુક્ત ઉપક્રમે વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યકના લુપ્ત થઇ રહેલા સ્વરૂપોથી પરિચિત થાય તે હેતુથી તા. ૨૦-૨-૧૫ના રોજ લગ્નગીત-લોકગીત સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં વિવિધ શાળા-કોલેજોમાંથી વિદ્યાર્થીઓએ ઉત્સાહભેર ભાગ લઇને પ્રથમ શ્રી ગણેશ બેસાડો, દીકરી તો પારકી થાપણ કહેવાય..., આપણા મલકના માયાળુ માનવી જેવા ગીતોની રમઝટ બોલાવી હતી. આ સ્પર્ધામાં એ.એ. પટેલ કોમર્સ કોલેજની ચૌધરી નિર્મલા પ્રથમ સ્થાને તેમજ એસ.એસ. પટેલ કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશનની શ્રીમાળી માલા દ્વિતીય સ્થાન પર રહી હતી. નિર્ણાયક તરીકે સ્તુતિબેન જોશી તેમજ અશોકભાઇ પટેલ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ કાર્યક્રમમાં કડી સર્વ વિદ્યાલય કેળવણી મંડળના પ્રમુખ ડૉ. કનુભાઇ પટેલ, કેમ્પસ ડાયરેક્ટર ડૉ. સોમભાઇ પટેલ, ફેકલ્ટી ઓફ એજ્યુકેશનના ડીન પ્રો. વીણાબેન પટેલ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. કાર્યક્રમના અંતે પ્રા. નરેન્દ્રભાઇ ચાચીએ સંસ્થા પરિવાર વતી ઉપસ્થિત સર્વેનો આભાર માન્યો હતો.

ગુરૂકુળ પરિવારનો સ્નેહમિલન સમારંભ યોજાયો

ગાંધીનગરના સ્વામિનારાયણ ગુરૂકુળ સંસ્થાની તમામ શાળાઓ અને કોલેજના સ્ટાફ માટે સ્નેહમિલન સમારંભ યોજવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે 'દિવ્ય શાકોત્સવ-૨૦૧૫'નું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમ તા. ૨૦મી ફેબ્રુઆરીએ ભાટ મુકામે ગુરૂકુળ પરિવારની કોલેજ ખાતે યોજવામાં આવ્યો હતો. આ સ્નેહમિલન સમારંભમાં શાસ્ત્રી જ્ઞાન પ્રકાશ સ્વામી, હરિવલ્લભ સ્વામી, રામકૃષ્ણ સ્વામી અને અક્ષરપ્રકાશ સ્વામીએ ઉપસ્થિત તમામ લોકોને શાકોત્સવનું મહત્વ સમજાવી આશિર્વચન આપ્યા હતા. આ કાર્યક્રમમાં કેનેડાથી ગુરુકુળના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓ પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ કાર્યક્રમમાં પુરવ પટેલ દ્વારા ભજન-કિર્તન પ્રસ્તુત કરાયા હતા અને રામકૃષ્ણ સ્વામીએ ગુરૂકુળના વિકાસની રૂપરેખા પ્રસ્તુત કરી હતી. આ સ્નેહમિલન સમારંભમાં ગુરૂકુળ પરિવારના ૫૫૦થી પણ વધુ કર્મચારીઓએ પરિવાર સહિત ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો. કાર્યક્રમના અંતમાં અક્ષર પ્રકાશ સ્વામીએ આભારવિધિ પ્રસ્તુત કરી હતી.

રાંધેજા વિદ્યાપીઠમાં નેચરોથેરાપીસ્ટ કાર્ય શરૂ કરાયો

ગાંધીનગર, તા. ૨૧

સ્વ. જે.જે. બજાજ નિસર્ગોપચાર, યોગતાલીમ અને સંશોધન કેન્દ્ર, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, રાંધેજા ખાતે એપ્રિલ-૨૦૧૫ થી નેચરોથેરાપીસ્ટ (કુદરતી ઉપચારક)નો સાડાત્રણ માસનો સર્ટીફિકેટ કોર્ષ શરૂ કરવામાં આવ્યો છે. આ કોર્ષમાં જોડાવવા ઈચ્છતા લોકોએ કેન્દ્રમાં રૂબરૂ આવી તા. ૨૫-૩-૨૦૧૪ પહેલાં પ્રવેશ ફોર્મ ભરી જવું. આઠમું ધોરણ પાસ અથવા તો નાપાસ ભાઇ/બહેન આ કોર્ષમાં જોડાઇ શકે છે. વધુ વિગત માટે કેન્દ્રનો સંપર્ક કરવા વિનંતી. મર્યાદિત સંખ્યા લેવાની હોવાથી વહેલા તે પહેલાના ધોરણે પ્રવેશ આપવામાં આવશે. તેમજ વધુ વિગત માટે ૯૪૨૭૫૨૧૩૭૭ પર સંપર્ક કરવા જણાવ્યું છે.

સંસ્કાર ગ્રુપ બોર્ડના વિદ્યાર્થીઓને શુભેચ્છા પાઠવશે

ગાંધીનગર, તા. ૨૧

સંસ્કારગ્રુપ ગાંધીનગર દ્વારા બોર્ડની પરીક્ષાના વિદ્યાર્થીઓનો શુભેચ્છા સમારોહ યોજવામાં આવશે. આજરોજ રવિવાર સાંજે ૬.૧૫ વાગે સેક્ટર-૭ બગીચા ખાતે શુભેચ્છા સમારોહ યોજાશે.

ગાંધીનગરમાં સાહિત્યિક પરિસંવાદ યોજાશે

ગાંધીનગર, તા. ૨૧

ગાંધીનગર સાહિત્ય સભા અને ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી દ્વારા સાહિત્યિક પરિસંવાદ યોજવામાં આવશે. આગામી ૨૬ ફેબ્રુઆરી, ગુરૂવાર સવારે ૧૦.૦૦ વાગે બ્રહ્મભવન સેક્ટર-૧૬ ખાતે પરિસંવાદ યોજાશે.

સાહિત્યિક પરિસંવાદ બે વિભાગમાં યોજાશે. પ્રથમ બેઠકમાં ઉદ્‌ઘાટન સમારોહ, મહેમાનોનો પરિચય, તેમજ ગાંધીનગરના સાહિત્યકારોના પુસ્તકોનું લોકાર્પણ કરવામાં આવશે. બીજી બેઠકમાં જાણીતા વક્તાઓ દ્વારા જ્ઞાન પિરસવામાં આવશે. જેમાં અંબાદાન રોહડિયા, યોસેફ મેકવાન, જય ગજ્જર, સહિતના વક્તાઓ આગવી શૈલીમાં અલગ અલગ વિષય પર વક્તવ્ય રજૂ કરશે.

આ પ્રસંગે ધીરૂ પરીખ પ્રમુખ ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, પ્રફુલ્લ રાવલ, ભરત કવિ, નટવર હેડાઉ, સુરેશ ભટ્ટ, હરિકૃષ્ણ પાઠક, સંજય થોરાત, મૂળજીભાઇ પરમાર, ચેતન શુકલ સહિતના કસબીઓ ઉપસ્થિત રહેશે.

ઓર ભી ગમ હૈ જમાને મેં 'ઇમ્તિહાન' કે સીવા...!!!

બેટા થોડું ખાઈ તો લે...ક્યારની પ્લેટ એમ ને એમ પડી છે... ઠંડું થઇ જશે....આમ છેલ્લી ઘડીએ કેટલુક વાંચી લેવાની તું?... પપ્પા, પેલી દવેસર વાળી નોટ આપો ને ? એમણે આઇએમપી કરાવેલા એના પર એક નજર નાખી લઉં....એમાંથી જ ઘણું દર વખતે પુછાય છે... અમારે તો એય ને આખું વર્ષ ટીવી ને જલસા ચાલુ જ હતા..પચ્ચા હજારનું તો ટ્યુશન બંધાવેલું.જોય હવે શું ધોળકું ધોળે છે આમાં..? બસ હવે છેલ્લા ૧૦-૧૨ દિવસ રહ્યા, પછી એય ને આપણે બંને છુટ્ટા ...છેલ્લા ૨-૩ વર્ષથી તો જાણે ઘરમાં જ કેદ થઇ ગયા છીએ...હવે કેટલી વાર છે તારે? ૧૨ વાગવા આવ્યા, કલાક વહેલું તો પહોચવું જોઈએ બેટા...ચલ ફટાફટ બેસી જા ને બુક્સ સાથે લઇ લે ત્યાં વાંચજે... આ સવાદો તો સેમ્પલ છે પણ હકીકત છે કે ૧૩ માર્ચથી આવનારા એકાદ મહિના સુધી ઘરે ઘરેથી અને સેન્ટર સેન્ટરે આવા અનેક તકીયાકલામો સાંભળવા મળશે...વેલકમ ટુ ધ વર્લ્ડ ઓફ એક્ઝામ્સ.. ઇમ્તિહાન્સ... પરીક્ષાઝ...!!!

જબરું છે નહિ? એક કે બે વર્ષની તૈયારીઓની પારાશીશી બનતી આ પરીક્ષાઓના પરિણામો પરથી સાબિત કરવાનું કે તમારું બાળક હોશિયાર છે કે ઠોઠ? ૧૬ કે ૧૮ વર્ષના થયેલા બાળકની બુદ્ધિમત્તા એના પરથી મપાય કે બોર્ડની માર્કશીટમાં ટકા કેટલા લાવ્યો અને એ પણ કોનાથી વધુ લાવ્યો કે કોનાથી ઓછા આવ્યા? બીજી ગમે એટલી રીતે બાળક હોશિયાર હોય, અક્કલમંદ હોય કે પછી ભેજાબાજ હોય પણ જો પરીક્ષાના કાળમુખા પરિણામી પતાકડામાં ક્યાંક ઉપથી નીચેનો આંકડો લખેલો આવ્યો તો બસ પતી ગયું એના પર ફેઇલ - નાપાસ - કે ઠોઠનો થપ્પો લાગી ગયો. બકુડો મોબાઇલ કે કોમ્પ્યુટરને ચપટી વગાડતા સેટ કરી આપતો હોય કે પછી ચકુડી મસ્ત ફુલકા રોટલી કે પછી કપડાંને ચકાસ ઇસ્ત્રી કરી શકતી હોય એ બધું હમજ્યા મારા ભાય, પણ જો એ જ બકુડો કે ચકુડી એકાદ સાયન્સ, એસએસ કે મેથ્સમાં ઉડી જાય તો પછી જુવો.. પપ્પા મોબાઇલને હાથ ના લગાવવા દે કે મમ્મીને એ ફૂલકા રોટલીમાં પણ ડ્યૂરો વળવા લાગશે... વાંક પરીક્ષાર્થીનો છે કે પછી આપણી અપેક્ષાઓનો? આ સવાલ અઘરો છે, પણ છે ફરજીયાત!!!

પરીક્ષા એટલા માટે છે કે વીતેલા વર્ષોમાં શાળામાં તમે શું જ્ઞાન મેળવ્યું અને એમાંથી તમને કેટલું યાદ રહ્યું...આઇ રીપીટ કેટલું યાદ રહ્યું...પણ ગોખણપટ્ટીના જમાનામાં યાદશક્તિ જેવી બીજી કોઇ ચીજ છે એ બિચારા બાળકોને ક્યાં સમજાય છે અને સમજાવે પણ કોણ ? છેલ્લું પેપર પૂરું થયા પછી વાગતા બેલ પછી પરીક્ષાર્થીઓના હૈયામાંથી નીકળતા હાશકારાનું જો રેકોર્ડીંગ થઇ શકતું હોત તો એનો અવાજ આખી દુનિયાને બહેરા કરી દે એવો હોત. સિમ્પલ છે ને...એને એક ને જ ખબર છે કે પરીક્ષા, માર્ક, પરસેન્ટાઇલ, ગ્રેડ અને ગ્રૂપના નામે કેટકેટલું સહન કરવું પડેલું. પરિણામની વાત પરિણામ પાસે પણ આ જડસુ પરીક્ષાના ડાયનાસોરથી તો છૂટ્યા. જો કે જ્યાં સુધી પરિણામ નાં આવે ત્યાં સુધી બિચારું ઉભડક તો રહેવાનું જ ને પરિણામ આવ્યા પછી પાછું એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ ને લાઇન્સ લેવાની ને એડમીશન ને....ઓહ માય ગોડ... કરોળિયાના જાળા ની જેમ એ બિચારો ગુથાતો જ રહેવાનો...બટ ટીલ ધેન સીટ બેક.....એન્ડ જસ્ટ ચીલ બબુઆ!!!

જેવી પરીક્ષાની મોસમ ચાલુ થાય કે પાનાઓ ભરીને અભ્યાસ સીસ્ટમ અને પરીક્ષા પદ્ધતિ વિષે શબ્દબાણો શરુ થઇ જાય છે. આ સિસ્ટમ્સ ક્યારે બદલશે કે કેટલી બદલશે એના વિષે પાનાઓ બગાડવાની જરૂર લાગતી નથી કેમકે ધીમે ધીમે થોડો થોડો સુધારો થઇ રહ્યો છે અને કદાચ ભવિષ્યમાં વધુ સારો અને ઉચિત સુધારો આ સીસ્ટમમાં થશે પણ ખરો પણ એવા ભ્રમમાં નાં રહેશો કે એનાથી પરીક્ષાર્થીને પડતા માનસિક ત્રાસમાં કોઇ ઘટાડો થશે. કેમકે આ માનસિક ત્રાસ બહુધા તો આ સીસ્ટમની બહારથી અને શાળાઓના વર્ગખંડોની પેલે પારથી જ ગુજારાય છે. શરૂઆત ઘરમાંથી જ થઇ જતી હોય છે. પોતે ભલેને ઓલ્ડ એસએસસીમાં બે ટ્રાય મારી હોય પણ સંતાન તો પહેલા ઘા એ જ પાસ થવું જોઈએ અને એ પણ સારા પરસેન્ટ સાથે. ઓકે..સંતાન સફળ થાય એવું હર માં-બાપ ઈચ્છે જ એમાં કાઇ ખોટું પણ નથી, સંતાન સારું ભણે અને સારું કમાતો થાય એ જ મકસદ હોય છે પેરેન્ટ્સનો પણ એ પહેલા પુત્ર કે પુત્રી કેટલા પાણીમાં છે એનો ક્યાસ કાઢવો પડે કે નહિ ?

રજળપાટ

અજય ઉપાધ્યાય

akurjt@gmail.com

હા એ ખરું કે જમાનો સ્પર્ધાનો છે, હવે એ વખત નથી કે ઓછા માર્ક્સ સાથે પણ તમે આસાનીથી ક્યાંક ગોઠવાઈ જાવ એટલે અવ્વલ નહિ તો કઈ નહિ પણ સૌની સાથે દોડી શકાય એટલું પરીણામ તો લાવવું જ પડે પણ કહેવાનો અર્થ એ છે કે પરીક્ષા એનો માપદંડ છે એવું માનવું કે ઠસાવવું થોડુક ભૂલભરેલું છે. પરીક્ષાનું પરિણામ એ અંત નથી જ પણ એક એવી શરૂઆત છે કે જ્યાંથી તમે નવી મજીલો પર કદમ માંડવાના છો, જો સફળ થયા તો વધુ ઝડપથી અને જો નિષ્ફળ ગયા તો થોડી દેરીથી. નિષ્ફળતામાંથી શીખવું એ પણ એક પરીક્ષા જ છે ને ? ટીવી બંધ રાખવાથી, રમત-ગમત સ્ટોપ કરી દેવાથી કે પછી હરવા-ફરવાથી બાળક અવ્વલ માર્ક લાવશે એવું જો તમે માનતા હો તો મોટી ભૂલ કરો છો. એના કરતા જો આખાયે અભ્યાસ સત્ર દરમ્યાન તમે બાળકના વિકાસને ફોલો કર્યો હશે તો ખ્યાલ આવી જ જશે કે પરીક્ષામાં આ વછેરું કેટલું દોડવાનું...એનાથી મોટો ફાયદો બાળક કરતા તો તમને જ થશે કે એટલીસ્ટ પરિણામોનો અંદાજો આવી જશે. સી આ તો એક્ઝામ છે, આમાં કોઇ પાસ થવાનું તો કોઇ ફેઇલ પણ બાળકના દીમાગમાં કેટલું ઇંધણ સમાય શકે એમ છે એનો ક્યાસ તો બે કે ત્રણ વર્ષમાં લેવાયેલી નાની મોટી એક્ઝામ્સ પરથી ખ્યાલ આવી જ જાય સરવાળે જો બાળક નબળું હોય તો તમારી અપેક્ષાઓના એવરેસ્ટ જેવડા ભારથી તો બચી જાય, હા પણ શરત એ કે બાળકની ક્ષમતા બાળક કરતા તમને જો વહેલી દેખાય જાય તો...!!!

વાત રોંગ ટ્રેક પર ચડી એવું લાગે છે તમને ? બિલકુલ નહિ ઇટ ઇઝ ઓન ધ રાઇટ ટ્રેક... ફૈબાના નીલેશ કરતા આપણો વધુ ટકા લાવવા છે કે પાડોશીના પ્રવીણની જેમ એન્જીન્યર નહિ પણ કાકાની જેમ ડોક્ટર જ થવું છે એવા રબ્બરસ્ટેમ્પો મારતા પહેલા જો બાળકને એક વાર પૂછી શકો ને કે બેટા તને શું થવામાં રસ છે અને એના રસને તમારી આકાંક્ષા કે અપેક્ષા બનાવી શકતા હો તો ૧૦૦ % ગેરંટી છે કે પરિણામોની શીટ જોઇને તમારા કરતા એ વધુ હરખાતો કે હરખાતી હશે. પણ ના... આપણે આડોશી-પાડોશી, કાકા-મામા, ભાયબંધ-દોસ્તો બધાને એની કેરિયર વિષે પૂછયું પણ જેને આ મગજમારી અને મહામારી બેયને ગળે વળગાડીને ભણવાનું છે એને નહિ પૂછીએ... સો સેડ ના...!! એ સાચું છે કે આજની શિક્ષણ વ્યવસ્થામાં આગોતરા પ્લાનીંગનું વધુ મહત્વ છે. હજુ તો બાળક જન્મ્યું પણ નાં હોય ત્યાં એડમીશનની ઉપાધિઓ લઇને ફરતા માબાપો પણ જોયા છે. કઇ લાઇન લેવી, કયું ગ્રુપ સિલેક્ટ કરવું થી લઇને સ્કૂલ્સ, ટ્યુશન કલાસથી શરુ થયેલી આ ફરજીયાત દોડ પરીક્ષા કે પરિણામથી જ થોડી અટકવાની છે?

ઓકે... બેક ટુ એક્ઝામ મેનીયા... આપણી શિક્ષણ પદ્ધતિ જ એવી છે કે સાલ્લુ ઘણીવાર હોશિયાર વિદ્યાર્થીઓને પણ મુંઝવતા જોયા છે ત્યારે વિચાર આવે કે કેમ આમ? પણ આમાં પરીક્ષા સીસ્ટમની સાથે સાથે વાંક આખા ભણતર દરમ્યાન એણે મેળવેલા વાતાવરણનો પણ ખરો જ. સ્કૂલ્સમાં તો ખબર જ છે કે વિવિધ ટેસ્ટ્સ અને યાદ રાખવાની પળોજણવાળું ભારેખમ વાતવરણ તો હોય જ છે પણ ત્યાંથી છૂટે તો ઘરમાં પણ એ જ. જાણે જિંદગીની અંતિમ પરીક્ષા આપવાની હોય અને પાસ થાય તો જ જીવાશે અને ફેઇલ થશે તો ડબ્બા ડુલ એવું અઘોષિત સૂત્ર વારેવારે અફળાયા કરતું હોય છે. સ્કૂલમાં યાદ રાખવાની ચિંતા, ટ્યુશનમાં અઠવાડિક ટેસ્ટમાં ૧૦ કે ૨૦ માંથી મેક્સીમમ માર્ક લાવવાની ચિંતા ને અધૂરામાં પૂરું રોજ દિવસમાં કેટલીયે વાર માં-બાપના મુખે ઉચ્ચારતી ડોક્ટર-વકીલ-એન્જીનીયર થવાની જીદભરી આશાઓની ચિંતા...ને આ ચિંતાઓના બોજ વચ્ચે એની પોતાની ચિંતાઓ તો અલગ....યાદ રહેશે કે નહિ? પરીક્ષા ટાઈમે ભૂલાય તો નહિ જાય ને ? ૩ કે સાડા ત્રણ કલાકમાં લખાશે તો ખરું ને ?... આ ચિંતાઓની ચિતાની ઝાળ જો પરીક્ષા ટાઈમે જ બાળકને અડકી ગઈ તો સ્વાહા... ને પરિણામમાં ચિતા તા ચિતા ચિતા ચિતા તા તા..!!!

૯મુ પૂરું થાય ત્યારથી શરુ થયેલી આ જદ-ઓ-જહદ પૂરે ત્રણેક વર્ષ ભોગવી ભોગવીને ૧૦મા કે ૧૨માની એક્ઝામ આવતા સુધીમાં તો એના પર ભણતરનો અને માબાપની આશાઓનો બોજ એટલો બધો ખડકાઈ ગયો હોય છે કે ઘણા બધા બાળકો તો એન પરીક્ષા સમયે જ બીમાર પડી જાય છે તો ઘણા તો તૈયારીના અભાવે કે પછી આત્મવિશ્વાસના આભાવે પેપર આપવાનું માંડી વાળે છે. પણ સૌથી ચોકાવનારી વાત છે પરીક્ષાની બીકે ઘરેથી ભાગી જવું કે પછી એકાદ પેપર ખરાબ જવાને લીધે કેનાલમાં ભૂસકો મારવો કે પછી રૂમ બંધ કરીને પંખાના હુકે ટીંગાઈ જતા આશાસ્પદ બાળકોની સંખ્યાનો. ફૂલ જેવા બાળક પર પરીક્ષાના નામે થતો આ કદાચ સૌથી ક્રૂર અત્યાચાર છે. વાંક ભણતર, બાળકની બુદ્ધિ કરતા પણ સૌથી વધુ એ માવતરનો હોય છે જે એટલું સમજી નથી શકતા કે બાળકની ખોપડીમાં જેટલું જ્ઞાન સમાઇ શકે એટલું જ સમાય એથી વધુ ઘુસાડવા જાવ તો ખોપડી ફાટી જ જાય. પણ અફસોસ કે આવી સિમ્પલ વાત જયારે સમજાય છે ત્યારે ઘણું મોડું થઇ ગયું હોય છે. કેટલા વાલી એવા હશે કે જે એમ કહીને બાળકને પરીક્ષાખંડમાં મોકલતા હશે કે કઈ વાંધો નહિ... પરિણામની ચિંતા કાર્ય વગર તને જેટલું આવડે છે એટલું લખી આવ...નાપાસ કે ઓછા માર્કની ચિંતા કર્યા વગર...

ચોક્કસપણે ૧૦ કે ૧૨ ના પરિણામો ના આધારે એની આગળની કેરિયર ગોઠવવાની હોય છે એટલે સ્વાભાવિક રીતે આપણો પ્રયત્ન એ જ રહે કે આ પરીક્ષાઓમાં સંતાનનો દેખાવ સારો રહે અને એટલી જાગૃતિ રહેવી જ જોઈએ પણ જાગૃતિના નામે અપેક્ષા કે ઉપેક્ષા નો બોજો નુકાય છે બાળક પર એ અટકાવી શકાય તો બાળક એની રીતે અને કદાચ વધુ ઝડપથી ખીલી શકશે જો કે કહેવાનો અર્થ એ પણ નથી કે બાળક ઓછું બુદ્ધિશાળી છે તો એને સ્વીકારી લેવું... હરગીઝ નહિ. પણ ચોક્કસપણે સૌથી પ્રથમ તો એની પ્રતિભા અને કેપેસીટીને જાણી લેવી પડે ને એ પછીથી એમાં શક્ય એટલો વધારો કરવા માટે બિલકુલ હલ્વી અને હકારાત્મક વાતાવરણ પૂરું પાડવું. સારી સ્કૂલ્સ, મોંઘા ટ્યુશન કલાસીસ કે સતત ભણભણ કરવું સારા પરિણામની ગેરંટી નથી એ બાળક પહેલા આપણે જાણવું પડે. બોર્ડના પરિણામોમાં ટોચમાં રહેલા પ્રથમ ૧૦ ના નામ જોઈ લેવા... દર વર્ષે એમાંથી મોટાભાગના રીક્ષા ચલાવતા, પંચરની કે કરિયાણાની દુકાનવાળા કે બિલકુલ ઓછા સાધનો ધરાવતા વાલીઓના સંતાનો જ હશે. બુદ્ધિ ખરીદવાથી ઓછી અને જન્મજાત વધુ મળે છે એ સ્વીકારવું રહ્યું, પણ હા સાથે સાથે ક્રમબદ્ધ રીતે અને હકારાત્મક પદ્ધતિથી જો બાળકને અભ્યાસને લગતી સગવડતાઓ પૂરી પાડી હોય તો પરિણામ સારું જ આવશે.

ગાંધીજીને મેટ્રીકમાં ૪૭% જ આવેલા ને આઇનસ્ટાઇન, ડાર્વિન, ધીરુભાઈ અંબાણી, બીલ ગેટ્સ કે આવા બીજા જગપ્રસિદ્ધ વિભૂતિઓ કોઈ પરીક્ષામાં ટોપ નહોતા આવેલા ને છતાંયે પ્રતિભા અને લગનને લીધે જીંદગીમાં સફળ થયેલા. દાખલાઓ અનેક છે પણ એના માટે જરૂરી છે કે પરીક્ષાને ડઘાયા કુતરાને બદલે એક એવી દ્રષ્ટીએ લઈએ કે આ કોઈ અંતિમ બિંદુ નથી જીવનનું, ઇસકે આગે જહાં ઓર ભી હૈ..!!! અને હવે તો અનેકો દિશાઓ, લાઇનો, અભ્યાસક્રમો અને સ્કોપ્સ છે જ. એટલે પરીક્ષાના હાઉને મગજમાંથી કાઢીને વિચલિત થયા વગર અને સફળ થાય તો ઠીક પણ નિષ્ફળતાના ભયને દુર કરીને સરળતા અને શાંતિથી પરીક્ષા અપાય એ જોવાની જવાબદારી બાળકની નહિ પણ વાલીઓની છે, જો એવું થઇ શકે તો પેપર પૂરું કરીને બહાર નીકળેલા બાળકને પૂછવું નહિ પડે કે કેવું ગયું? કેમકે એ સામેથી જ કોઇ શબ્દો ચોર્યા વગર જેવું હશે એવું જ કહી દેશે.